

студентов вузов, обучающихся по специальности «Юриспруденция»], YuNITI-DANA : Zakon i pravo YuNITI-DANA, Moscow, Russia.

УДК 342.9

КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД У СФЕРІ ЛОТЕРЕЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СПВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ

Лиськов М.О., к.ю.н., докторант

*Національна академія внутрішніх справ, пл. Солом'янська, 1, м. Київ, Україна
demidenkov@ukr.net*

У статті наведено поняття, ознаки та особливості контролю й нагляду у сфері лотерейної діяльності. Визначено коло суб'єктів, які здійснюють контроль у сфері лотерейної діяльності. Виокремлено види контролю щодо випуску і проведення державних лотерей в Україні.
Ключові слова: лотерея, лотерейна діяльність, провадження щодо випуску та проведення лотерей, контроль, нагляд, публічна адміністрація.

КОНТРОЛЬ И НАДЗОР В СФЕРЕ ЛОТЕРЕЙНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: СООТНОШЕНИЕ ПОНЯТИЙ

Лыськов М.А.

*Национальная академия внутренних дел, пл. Соломенская, 1, г. Киев, Украина
demidenkov@ukr.net*

В статье приведены понятия, признаки и особенности контроля и надзора в сфере лотерейной деятельности. Определен круг субъектов, которые осуществляют контроль в сфере лотерейной деятельности. Выделены виды контроля по выпуску и проведению государственных лотерей в Украине.
Ключевые слова: лотерея, лотерейная деятельность, производство по выпуску и проведению лотерей, контроль, надзор, публичная администрация.

CONTROL AND SUPERVISION OF LOTTERY ACTIVITY: RELATIONS BETWEEN THE CONCEPTS

Lyskov M.O.

*National academy of internal affairs of Ukraine, sq. Solomianska, 1, Kyiv, Ukraine
demidenkov@ukr.net*

In this research papers concepts, features and control features in lottery activities and oversight of lottery activity are presented. The circle of entities that control the field of lottery activity is determined. Control in the field of lottery business – a systematic, specific activities of the public administrations and their officials, using specific forms and methods, which allows for rapid intervention in economic activities of lottery business, the application of measures to prevent and eliminate violations of legislation, identifying the causes and conditions that contributed to the violation of the law and, if necessary, the use of administrative coercion.

Control in the field of lottery activities carried out in several ways: 1) compliance with the license conditions of the business of issuing and lotteries; 2) on-playing awards during the draw; 3) the serviceability of raffled devices and means of removal, storage, input and output information associated with the movement of money and lottery tickets from unauthorized access by third parties; 4) control in real time on electronic lotteries; 5) compliance by the operators of lotteries current legislation of Ukraine lottery.

Allocated species for production control and state lotteries in Ukraine. It is determined that the control and supervision relate to each other as family and species, while it is terminology wrong to equate these concepts and declare them in legal acts as control (supervision). Supervision is a derivative component of inherent specific features, which include: verification of compliance with license conditions, issue of special regulations and holding of state lottery; organizational un subordinat ion of supervising authority.

Control in the lottery sphere exercise: 1) organs of general competence (Parliament of Ukraine, President of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, local state administrations and local self-government) and 2) organs of special competence (Ministry of Finance of Ukraine, the State Treasury Service of Ukraine, State Fiscal Service of Ukraine, the State regulatory Service of Ukraine, State Service for financial monitoring of Ukraine).

Key words: lottery, lottery activities, production for the issue and holding of lotteries, control, supervision, public administration.

Сфера лотерейної діяльності сьогодні є сформованою, сталою та успішною нішею економіки країни. При цьому останнє десятиріччя лотерейний ринок показував стійку тенденцію до постійного зростання. Лотереї в Україні є вагомим джерелом наповнення державного бюджету й фінансування найбільш гострих потреб держави.

Метою статті є розкриття сутності контролю та нагляду у сфері лотерейної діяльності, а також розрізнення змісту цих правових категорій.

У юридичній довідниковій літературі зміст поняття «контроль» розглядається по-різному.

В.В. Цветков під контролем пропонує розуміти перевірку виконання прийнятих рішень чи обов'язків, покладених державою й суспільством на підприємства, установи, організації, посадових осіб і громадян, дотримання правових і соціальних норм, ліквідацію відхилень від заданих програм діяльності й нормативних вимог [1, с. 44].

Серед учених-адміністративістів також немає погодженості щодо змісту терміну «контроль». Ю.П. Битяк, В. Зуй і С.В. Ківалов акцентують увагу на контролі як засобі виконання завдань у державному управлінні, як функції управління [2, с. 144], З.С. Гладун – на різновиді діяльності, елементі системи державного управління, функції держави [3, с. 178], В.М. Гаращук – формі реалізації повноважень державних органів або ж засобі в механізмі стримувань і противаг у діяльності державних органів і функціях громадянського суспільства [4, с. 8], О.П. Полінець – сукупності дій, які суб'єкти контролю вживають стосовно підконтрольних об'єктів для досягнення цілей контролю з метою запобігання стагнації та руйнуванню системи державних функцій під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників [5].

Законодавець робить неодноразові спроби навести визначення терміна «контроль». Так, у Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», який було прийнято 07 квітня 2007 року, визначено, що «державний нагляд (контроль) – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, органів місцевого самоврядування, інших органів в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища» [6]. Наведена дефініція має недоліки, пов'язані з ототожненням термінів «контроль» і «нагляд», водночас у зазначеному понятті звужено коло суб'єктів, що здійснюють як нагляд, так і контроль.

У Законі України «Про захист економічної конкуренції» контроль визначається як вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних і/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини, який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема, завдяки праву володіння чи користування всіма активами чи їх значною частиною; праву, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління суб'єкта господарювання; укладенню договорів і контрактів, що надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання; заміщенню посади керівника, заступника керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу суб'єкта господарювання особою, яка вже обіймає одну чи кілька із зазначених посад в інших

суб'єктах господарювання; обійманню більше половини посад членів спостережної ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів суб'єкта господарювання особами, які вже обіймають одну чи кілька із зазначених посад в іншому суб'єкті господарювання. Пов'язаними особами є юридичні та/або фізичні особи, які спільно чи узгоджено здійснюють господарську діяльність, у тому числі спільно або узгоджено чинять вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, пов'язаними фізичними особами вважаються такі, які є подружжям, батьками та дітьми, братами й (або) сестрами.

Е.А. Кочерина висловлює думку про те, що контроль становить системне багатопланове явище, і його варто розглядати в трьох основних аспектах: 1) контроль як системна й конструктивна діяльність керівників, органів управління, одна з основних управлінських функцій, тобто контроль як діяльність; 2) контроль як завершальна стадія процесу управління, серцевиною якої є механізм зворотного зв'язку; 3) контроль як невід'ємна складова процесу прийняття й реалізації управлінських рішень, що безупинно бере участь у цьому процесі від його початку до його завершення [7, с. 53].

Контроль є складовою частиною публічного управління та невід'ємною функцією публічної адміністрації. Публічна адміністрація під час виконання покладених на неї обов'язків щодо здійснення контролю широко користується наданими їй владними повноваженнями. Ці контролюючі суб'єкти керують діяльністю підконтрольних їм ланок управління, контролюють виконання поставлених завдань, перевіряють виконання рішень вищих органів.

Отже, можна зробити висновок, що в юридичній словниковій літературі існує доволі широке коло поглядів і підходів до визначення терміна «контроль», що можна пояснити різним баченням сутності контролю, ознак та особливостей контрольної діяльності, а також контролюючих суб'єктів. У свою чергу, в чинному законодавстві України також існує розмаїття визначень контролю, що зумовлено специфікою тої чи іншої сфери. При цьому таке розмаїття аж ніяк не свідчить про якість матеріального масиву, оскільки, незважаючи на особливості окремих сфер, сутність контролю не повинна втрачатись. Саме тому вважаємо, що контроль як правове явище має багатогранний і комплексний характер, тому єдиного загальноприйнятого визначення контролю не існує.

Отже, в загальному вигляді під *контролем*, на нашу думку, потрібно розуміти перевірку підконтрольного об'єкта на предмет дотримання встановлених законодавством норм і правил, яка здійснюється уповноваженим суб'єктом публічної адміністрації з метою виявлення допущених відхилень і порушень, які були зроблені підконтрольним об'єктом.

Видовим елементом контролю є державний контроль. Державний контроль є об'ємним правовим явищем, яке може здійснюватися різними суб'єктами сфери публічного управління. Так, залежно від суб'єкта (що здійснює контроль) у системі державного управління виділяють такі види контролю: 1) контроль з боку органів законодавчої влади (парламентський контроль); 2) контроль з боку Президента України та його апарату (президентський контроль); 3) контроль з боку Кабінету Міністрів України (урядовий контроль); 4) контроль з боку центральних органів виконавчої влади; 5) контроль з боку місцевих органів виконавчої влади; 6) контроль з боку органів судової влади; 7) контроль з боку органів місцевого самоврядування; 8) контроль з боку громадськості (громадський контроль) [8, с. 525].

Отже, на нашу думку, *контроль у сфері лотерейної діяльності* – це систематична, специфічна діяльність органів публічної адміністрації та їхніх посадових осіб із використанням специфічних форм і методів, яка передбачає можливість оперативного втручання в діяльність суб'єктів господарювання лотерейної діяльності, застосування заходів щодо запобігання та усунення порушень законодавства, виявлення причин і умов, які сприяли порушенням правових норм, у разі необхідності застосування заходів адміністративного примусу.

Треба відзначити, що у сфері лотерейної діяльності на публічні органи покладено досить велику кількість контрольних функцій. Розглянемо їх і проаналізуємо.

Статтею 13 Закону України «Про державні лотереї в Україні» визначено, що державний нагляд (контроль) у сфері лотерейної діяльності здійснюється уповноваженим органом державного нагляду (контролю) за проведенням лотерей в Україні – Міністерством фінансів України – і Державною регуляторною службою України.

Цією нормою визначено, що планові перевірки операторів державних лотерей проводяться не частіше одного разу на 24 місяці.

Водночас варто акцентувати увагу на суперечності цієї норми положенням Наказу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва й Міністерства фінансів України, яким затверджено Порядок контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, де передбачено, що планові перевірки додержання оператором Ліцензійних умов проводяться Міністерством фінансів України та/або за його дорученням фінансовими управліннями місцевих державних адміністрацій; Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва і його територіальними органами не частіше ніж один раз на рік згідно з річними планами перевірок, затвердженими, відповідно, наказами Міністерства фінансів України й Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва. У річному плані перевірок, затвердженому наказом Міністерства фінансів України, визначено перелік перевірок, на проведення яких уповноважено фінансові управління місцевих державних адміністрацій.

Отже, норми Закону України «Про державні лотереї в Україні» суперечать нормам Порядку контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, що, на нашу думку, є недопустимим фактом і сприяє двоякому трактуванню законодавчої норми. Саме тому вважаємо за необхідне усунути розбіжність нормативно-правових актів щодо регулювання одного й того самого питання.

Так, п.2 ч.1 ст.5 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» передбачено, що протягом одного року проведення більше як одного планового заходу державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання не допускається. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності й періодичність проведення планових заходів, затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням органу державного нагляду (контролю). Водночас Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від господарської діяльності з випуску та проведення лотерей і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)» від 02 квітня 2009 р. № 303 чітко визначено, що планові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання проводяться з такою періодичністю: з високим ступенем ризику - не частіше ніж один раз на два роки; із середнім ступенем ризику - не частіше ніж один раз на три роки; з незначним ступенем ризику - не частіше ніж один раз на п'ять років.

Отже, вважаємо за необхідне внести зміни до *ст. 13 Закону України «Про державні лотереї в Україні» та Наказу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва й Міністерства фінансів України, яким затверджено Порядок контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей*, і визначити, що «планові перевірки операторів державних лотерей залежно від ступеня ризику діяльності суб'єкта господарювання проводяться не частіше ніж один раз на 24 місяці й не рідше ніж один раз на п'ять років».

Позапланові перевірки операторів державних лотерей проводяться виключно з таких підстав:

- 1) оператором державних лотерей не подано в установлений строк звітність до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, політику у сфері випуску й проведення лотерей, якщо її подання передбачено цим Законом;
- 2) виявлено недостовірність даних, що містяться у звітності, поданій оператором державних лотерей, якщо оператор державних лотерей не надасть пояснення та їх документальні підтвердження на обов'язковий письмовий запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, політику у сфері випуску й проведення лотерей, протягом тридцяти робочих днів із дня отримання запиту;
- 3) оператор державних лотерей подав у встановленому ліцензійними умовами порядку скаргу про порушення законодавства посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, політику у сфері випуску й проведення лотерей, під час проведення планової чи позапланової перевірки, в якій вимагає повного або часткового скасування результатів відповідної перевірки;
- 4) у разі виникнення потреби в перевірці відомостей, отриманих від гравця, якщо оператор державних лотерей не надасть пояснення та їх документальні підтвердження на обов'язковий письмовий запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику, політику у сфері випуску й проведення лотерей, протягом тридцяти робочих днів із дня отримання запиту.

Разом із тим варто зазначити, що, відповідно до ч.2 ст.13 цього Закону, контроль (нагляд) у формі проведення планових і позапланових перевірок здійснюється лише щодо операторів лотерей. При цьому положеннями цього акта не визначено, що контролю (нагляду) підлягають не лише оператори, а й розповсюджувачі державних лотерей. Так, наприклад, п.4.3.8. Наказу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва й Міністерства фінансів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей і Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей» визначено, що контролю за додержанням вимог нормативно-правових актів, які регламентують випуск і проведення лотерей, підлягають і розповсюджувачі державних лотерей, а процедура контролю (нагляду) за їхньою діяльністю здійснюється в порядку проведення контролю за додержанням оператором Ліцензійних умов, передбаченому відповідним нормативно-правовим актом.

Саме тому вважаємо за необхідне привести норми спеціального нормативно-правового акта у сфері лотерейної діяльності – Закону України «Про державні лотереї в Україні» – і норми уточнювального спеціального нормативно-правового акта – Наказу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва й Міністерства фінансів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей і Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей» – у відповідність.

Контроль у сфері лотерейної діяльності здійснюється в декількох напрямках: 1) за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей; 2) за розігруванням призів під час проведення розіграшу; 3) за справністю розігравальних пристроїв і засобів зняття, зберігання, вводу й виводу інформації, пов'язаної з рухом коштів і лотерейних білетів, від несанкціонованого доступу третіх осіб; 4) здійснення контролю в режимі реального часу за електронною системою проведення лотерей; 5) за дотриманням операторами лотерей чинного законодавства України про лотереї.

Окремо варто звернути увагу на помилковість підходу законодавця до визначення правової дефініції «контроль» із його свідомим ототожненням із дефініцією «нагляд». Наприклад,

контрольні дії таких органів, як Міністерство фінансів України, Державна регуляторна служба України, називають «нагляд». Так, положеннями Наказу Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва й Міністерства фінансів України, яким затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, і Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей передбачено, що в разі виявлення Міністерством фінансів України на підставі аналізу інформації та звітності, що надається оператором відповідно до Ліцензійних умов, порушень Ліцензійних умов або факту ненадання Міністерству фінансів України інформації та звітності згідно з Ліцензійними умовами Міністерство фінансів України повідомляє відповідне фінансове управління місцевої державної адміністрації про порушення, що є підставою для проведення позапланової перевірки оператора, або перевіряє такі факти під час проведення найближчої планової перевірки. Тобто, в цьому випадку спостерігається ототожнення понять «контроль» і «нагляд». При цьому варто зазначити, що Міністерство фінансів України є насамперед контролюючим органом у сфері провадження господарської діяльності з випуску та проведення державної лотереї, що надає йому право оперативного втручання в діяльність операторів державної лотереї у випадку виявлення порушень вимог чинного законодавства, яким урегульовано відносини у сфері лотерейної діяльності.

Разом із тим не варто забувати про те, що Міністерство фінансів України є уповноваженим органом державного нагляду (контролю) за проведенням лотерей в Україні та центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну фінансову політику, політику у сфері випуску й проведення лотерей. Саме тому до повноважень цього органу належить і безпосередньо функція здійснення нагляду за випуском і проведенням державної лотереї. Так, наприклад, Положенням про Міністерство фінансів України визначено, що Міністерство фінансів України здійснює регулювання й нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму щодо суб'єктів господарювання, які проводять лотереї чи будь-які інші азартні ігри.

Водночас нагляд за дотриманням Ліцензійних умов суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність, пов'язану з випуском і проведенням державної лотереї, здійснює Державна регуляторна служба України.

Підводячи підсумок вищевикладеному, можемо резюмувати, що контрольно-наглядова діяльність публічної адміністрації у сфері лотерейної діяльності не має чіткого розмежування, адже спостерігається ототожнення понять «контроль» («нагляд»), що, у свою чергу, призводить до плутанини зазначених категорій і тому потребує негайного вирішення на законодавчому рівні так, щоб функції контролю були відділені від функції нагляду.

Отже, узагальнюючи теоретичні підходи науковців до визначення понять «контроль» і «нагляд», важлива зазначити, що відмінними рисами цих термінів є таке. Контроль, на відміну від нагляду, є повсякденним, безперервним, здійснюється як органами законодавчої, виконавчої влади, судами, так і численними спеціально утвореними для цього контролюючими органами. Головне, що відрізняє його від нагляду, – це те, що контролюючий орган має право втручання в оперативну діяльність підконтрольного (іноді аж до підміни собою керівного органу цього об'єкта), а також те, що контролюючі органи мають право самостійно притягувати винних осіб до юридичної відповідальності. Аналіз вищезазначеного дає змогу зробити висновок, що контроль і нагляд співвідносяться між собою як рід і вид, при цьому є термінологічно неправильним ототожнювати ці поняття й декларувати їх у нормативно-правових актах як контроль (нагляд). Нагляд є похідною складовою із властивими специфічними ознаками, до яких можна зарахувати перевірку дотримання ліцензійних умов, спеціальних правил випуску та проведення державної лотереї; організаційну непідпорядкованість об'єкта органа, що здійснює нагляд.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цветков В.В. Реформування державного управління в Україні : проблеми і перспективи / В.В. Цветков. – К. : Оріяни, 1998. – 79 с.
2. Битяк Ю.П. Адміністративне право України : конспект лекцій / Ю.П. Битяк, В.В. Зуй. – Х. : Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – 1996. – 160 с.
3. Гладун З.С. Адміністративне право України : навчальний посібник / З.С. Гладун. – Тернопіль : Карт-бланш. – 2004. – 579 с.
4. Гаращук В.М. Контроль і нагляд у державному управлінні : навчальний посібник / В.М. Гаращук. – Х. : Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, 1999. – 55 с.
5. Полінець О.П. Контроль в державному управлінні України : теоретико-організаційні питання : дис. ... канд. юрид. наук : 25.00.01 / Олександр Петрович Полінець ; Національна академія державного управління при Президентові України. – К. – 2003. – 248 с.
6. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 7 квітня 2007 року // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.
7. Кочерин Е.А. Контроль как функция управления / Е.А. Кочерин. – М. : Знание, 1982. – 78 с.
8. Колпаков В.К. Адміністративне право України : підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
9. Порядок контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей : Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва і Міністерства фінансів України від 12.12.2002 р. № 128/1037 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1006-02>

REFERENCES

1. Tsvetkov, V.V. (1998), *Reformuvannya derzhavnoho upravlinnya v Ukrayini : problemy i perspektivu* [Reformation of public administration in Ukraine : problems and perspectives], Oriyany, Kyiv, Ukraine.
2. Bytyak, Yu.P. and Zuy, V.V. (1996), *Administratyvne pravo Ukrayiniy : konspekt lektsiy* [Administrative Law of Ukraine : lecture notes], National legal academy of Ukraine of the name is Yaroslav Mudryi, Kharkiv, Ukraine.
3. Hladun, Z.S. (2004), *Administratyvne pravo Ukrayiny : navchalnyi posibnyk* [Administrative Law of Ukraine : textbook], Carte-blanche, Ternopil, Ukraine.
4. Harashchuk, V.M. (1999), *Kontrol i nahlyad u derzhavnomu upravlinnyi : navchalnyi posibnyk* [Control and supervision in public administration : textbook], National legal academy of Ukraine of the name is Yaroslav Mudryi, Kharkiv, Ukraine.
5. Polinets, O.P. (2003), “ Control in public administration of Ukraine : theoretic-organizational issues”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 25.00.01, National academy of state administration is at President of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
6. “On Fundamental Principles of State Supervision (Control) in the Field of Economic Activity” : Law of Ukraine on 7 April 2007, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2007, no. 29, art. 389.
7. Kocherin, E.A. (1982), *Kontrol kak funktsiya upravleniya* [Control as a function of administration], Znanie, Moscow, Russia.

8. Kolpakov, V.K. and Kuzmenko, O.V. (2003), *Administratyvne pravo Ukrayiny : pidruchnyk* [Administrative law of Ukraine : textbook], Yurinkom Inter, Kyiv, Ukraine.
9. "Procedure of Control of Licence Provisions Adhering of Economic Activity Proceeding on the Issuing and Conducting State Lotteries": Decree of the State Committee of Ukraine for Regulatory Policy and Entrepreneurship and the Ministry of Finance of Ukraine on 12.12.2002 p. № 128/1037, available at : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1006-02>

УДК 342.95

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Плетньова А.Є., к.ю.н., асистент

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого,
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, Україна
lisha05@mail.ru*

Стаття присвячена дослідженню проблеми дисциплінарної відповідальності державних службовців в умовах реформування державної служби в Україні. Виконано порівняльний аналіз положень про дисциплінарну відповідальність державних службовців Закону України «Про державну службу», що набрав чинності з 1 травня 2016 року, з раніше чинним законодавством України. Наведено нові поняття, що вперше закріплюються на законодавчому рівні. Зроблено висновок, що вдосконалення дисциплінарної відповідальності державних службовців є необхідною умовою для ефективного реформування системи державної служби загалом.

Ключові слова: дисциплінарна відповідальність, дисциплінарні стягнення, державні службовці, державна служба, реформування.

ДИСЦИПЛИНАРНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ГОСУДАРСТВЕННЫХ СЛУЖАЩИХ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОСТИ

Плетнёва А.Е.

*Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, ул. Пушкинская, 77, г. Харьков, Украина
lisha05@mail.ru*

Статья посвящена исследованию проблемы дисциплинарной ответственности государственных служащих в условиях реформирования государственной службы в Украине. Проведён сравнительный анализ положений о дисциплинарной ответственности государственных служащих Закона Украины «О государственной службе», который вступил в силу с 1 мая 2016 года, с ранее действующим законодательством Украины. Приведены новые понятия, которые впервые закрепляются на законодательном уровне. Сделан вывод, что усовершенствование дисциплинарной ответственности государственных служащих является необходимым условием эффективного реформирования системы государственной службы в целом.

Ключевые слова: дисциплинарная ответственность, дисциплинарные взыскания, государственные служащие, государственная служба, реформирование.

DISCIPLINARY RESPONSIBILITY OF CIVIL SERVANTS: PRESSING QUESTIONS OF CONTEMPORANEITY

Pletnova A.Y.

*Yaroslav Mudryi National law university, str. Pushkinska, 77, Kharkiv, Ukraine
lisha05@mail.ru*

The article is devoted to research of question about disciplinary responsibility of civil servants in the conditions of government service reformation in Ukraine. Actuality of the chosen range of problems, which are in that disciplinary responsibility, is one of methods of providing of the effective functioning of